

Memo van toelichting

Uitvoeringsplan, verordening en inkoopdocumenten Wmo 2015

In deze notitie staan de belangrijkste wijzigingen en keuzes verwoord uit het uitvoeringsplan, de verordening en de inkoopdocumenten, waarbij wordt aangegeven wat de 'oude' situatie was.

Ondersteuning thuis (nieuw)

Dit is een nieuw begrip dat in DDK3 is geïntroduceerd. Het is gericht op het toewerken naar integrale, 3D-brede dienstverlening/ondersteuning die bij inwoners thuis plaatsvindt. In 2015 is dit vooral nog een combinatie van individuele begeleiding en hulp bij het huishouden. Op termijn kan Jeugd hier ook op aansluiten.

De uitwerking van ondersteuning thuis maakt een onderscheid in mensen die nog 'leerbaar' zijn en mensen voor wie dit niet meer geldt.

Uitwerking:

- Ondersteuning thuis – schoon huis: cliënt ondersteunen bij en overnemen van zware taken in het huishouden om vervuiling te voorkomen (nu HH1, nieuw is alleen zware taken i.v.m. de bezuiniging)
- Ondersteuning thuis – overnemen: cliënt structureel ondersteunen bij het oplossen van problemen en/of het nemen van besluiten. Ondersteuning is gericht op het aanbrengen van structuur en voeren van regie.
- Ondersteuning thuis – coachen gericht op huishouden: cliënt ondersteunen met het aanbrengen van structuur binnen het huishouden en waar nodig het overnemen van zware huishoudelijke taken om ontregelen van het huishouden te voorkomen. (Nieuwe vorm van ondersteuning: combinatie HH2 en/of lichte vorm van individuele begeleiding; ondersteuning kan ook plaatsvinden zonder dat er schoongemaakt wordt)
- Ondersteuning thuis – coachen: cliënt coachend ondersteunen bij het aanbrengen van structuur en voeren van regie. Ondersteuning is gericht op het aanleren en inslijten van vaardigheden en het voorkomen van problemen op allerlei gebieden. Cliënt is leerbaar en de ondersteuning is in principe eindig.

Ondersteuning buitenshuis – dagbesteding (nieuw)

Voor dagbesteding geldt hetzelfde onderscheid: zijn mensen leerbaar, is uitstroom mogelijk, of niet.

- Dagbesteding – overnemen
- Dagbesteding – coachen

Ondersteuning buitenshuis - kortdurend verblijf (nieuw)

Dit blijft voorlopig zoals het is. Het gaat om ongeveer 20 indicaties per jaar.

Scootmobielpool (nieuw)

Deze is er nu niet. Er zijn geen plannen meer voor een grootschalige pool. Waar voorliggende voorzieningen niet toereikend zijn, geldt het principe van maatwerk. De leverancier van hulpmiddelen levert nu al binnen het contract verschillende alternatieven zoals huren voor € 1/dag. Mocht dat niet voldoen, dan is maatwerk mogelijk. Wel starten/uitproberen van kleinschalige pools bij bijv. verzorgings- en verpleeghuizen, waar een grote concentratie is van voorzieningen.

Mantelzorg en vrijwilligers

In de stukken wordt verwezen naar de uitvoeringsagenda, die is vastgesteld door het college.

Mantelzorgcompliment (nieuw)

Dit is een nieuwe taak. Deze keuze/ dit advies is i.o.m. besproken met een vertegenwoordiging van mantelzorgers:

- Aansluiten bij initiatief van Dag van de mantelzorger
- En/of blijf van waardering in natura i.p.v. een geldbedrag

Waardering moet blijven bestaan, voor elke mantelzorger toegankelijk, conform de behoefte van de mantelzorger, passend binnen budget vanuit rijk.

Ondersteuning voor inwoners met extra hoge zorgkosten (Wtcg en CER)

Er is al besloten in het armoedebeleid dat de GemeentePolis en een extra compensatie in de vorm van maatwerk bijzondere bijstand hierin gaan voorzien.

Beschermd wonen (nieuw, regionale taak)

Beschermd wonen zal voor één jaar (2015) gesubsidieerd worden. Het college ontvangt hierover een apart advies via de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling. Er is 5 jaar overgangsrecht. We moeten vanaf 2015 leren en bijstellen. Hierover worden afspraken gemaakt met de regiogemeenten.

Persoonsgebondenbudget (PGB)

De wet wijzigt op dit punt. Er blijft keuzevrijheid tussen zorg in natura (ZIN) of PGB. Wanneer een cliënt kiest voor een PGB moet deze aangeven dat deze zich heeft verdiept in ZIN en onderbouwen waarom dit niet passend is. De cliënt moet daarnaast in staat zijn een PGB te beheren.

Dit wordt in nauwe samenwerking met Jeugd afgestemd.

Te maken keuzes:

- Nieuw: Wel of niet een PGB voor inzet van het sociaal netwerk? (nu is dit in Doetinchem nog niet mogelijk, in andere gemeenten veelal wel)
  - Advies is 'ja': voor jeugd en Wmo bijv. voor jeugd door ouders/verzorgers, of n.a.v. culturele achtergrond, taal, religie ed.
- Advies over de hoogte van de vergoeding PGB.
  - Tarief professional: advies van de VNG overnemen (is nog niet bekend, verwijzen naar Financieel Besluit dat eind van dit jaar vastgesteld moet worden)
  - Tarief sociaal netwerk: advies van de VNG overnemen (is nog niet bekend, verwijzen naar Financieel Besluit dat eind van dit jaar vastgesteld moet worden)
  - Tarief hulpmiddelen: baseren op de offerte inclusief inkoopkorting (net zoals de huidige situatie).
- Nieuw: aanvullende voorwaarden stellen aan kwaliteit van PGB, advies:
  - Eis van een zorgplan; Zorgvrager benoemt in zorgplan hoe bij ziekte of andere uitval de continuïteit is gegarandeerd
  - Zorgverlener uit sociaal netwerk moet motiveren waarom hij/zij capabel is om de ondersteuning uit te voeren
  - Bij sociaal netwerk overstijgt de ondersteuning de 'gebruikelijke hulp'

Eigen bijdragen

Nieuw in de wet is het hanteren van eigen bijdragen tot de kostprijs. Dit is ook besloten in DDK3.

- eigen bijdragen tot de kostprijs: voor woningaanpassingen aan minderjarigen wordt dit opgelegd aan ouders, rolstoelen zijn uitgezonderd (mag niet). Ook voor beschermd wonen. De eigen bijdrage wordt geïnd door het CAK. Dat is opgelegd.
- eigen bijdragen opvang lopen vooralsnog via IrisZorg.

Keuzes uitvoering:

- Advies: voor algemene voorzieningen later te bepalen of en wanneer dit nodig is.

Herindicaties (nieuw)

Er is maximaal 1 jaar overgangsrecht: iedereen moet in 2015 herbeoordeeld worden. Per wijk aanpakken om ondersteuningsvraag per wijk in beeld te krijgen en daar evt algemene voorzieningen bij te ontwikkelen.

Keuzes, advies:

- Per wijk integraal beoordelen, 3D waar mogelijk.
- 1 wijk al in november 2014 uitproberen (Overstegen) i.v.m. ervaring buurtcoaches en opstart wijkcooperatie/netwerk/organiseren algemene voorzieningen.
- Onderscheid enkelvoudige ondersteuning en meervoudig.
  - Enkelvoudige/huidige ondersteuning, bijv. hulp bij het huishouden: klantmanager zal het gesprek aangaan.
  - Meervoudig/andere situaties: buurtcoach, evt in combinatie met klantmanager voor ervaring.
  - De huidige Wmo indicaties (HH) worden verlengd tot de wijk aan de beurt is.

Indicatieduur ZIN en PGB (nieuw)

De indicatieduur is nu maximaal 2 jaar. I.v.m. nieuwe taken vanaf 2015 wordt de vinger aan de pols gehouden. Nazorg integreren in proces.

- Advies: Tweetrapsraket: startperiode afspreken, daarna evalueren/nazorg/bijstellen en daarna vervolgspraken maken.
- Altijd startperiode van circa 3 maanden voor nieuwe cliënten, daarna in principe 1 jaar, tenzij situatie zodanig is dat langere periode gerechtvaardigd is.

Inkoop (nieuw)

Strategische inkoopvisie is regionaal vastgesteld. Er is een noodzaak om voor 1 oktober 2014 contracten af te sluiten. Dus voor die tijd moet over de verordening Wmo besloten zijn door de raad.

We kopen nu individuele maatwerkvoorzieningen in. Algemene voorzieningen en innovatie worden via subsidie bekostigt.

Keuzes, advies:

- Voor langere termijn contract afsluiten, maar wel flexibiliteit om als dat nodig is (op inhoud en bekostiging) bij te sturen.
  - Driejarig contract
  - Is op marktconsultatie nadrukkelijk aan de orde geweest
  - Ook onzeker langere termijncontract wordt door aanbieders als geen enkel probleem gezien

Regio wil een contract van 1 jaar met max. 2x1 jaar verlenging. In de praktijk zal dit naar alle waarschijnlijkheid ook 3 jaar zijn...

- Starten met innovatie: dus eigen productomschrijvingen, inclusief hulp bij het huishouden en ondersteuning thuis. Dit is anders dan in de regio; daarom hebben we een eigen programma van eisen in de aanbesteding.
- CAO's hanteren, een van de huidige kwaliteitssystemen (of vergelijkbaar), WNT wel noemen (afdwingen kan niet...)
- Werken met een budget per cliënt:
  - Totaalbedrag met een marge van 10% naar boven en beneden. Gemeente betaalt altijd 100% van indicatie, niet meer. Dit sluit aan bij resultaatsturing en iets meer vrijheid voor aanbieders om in situaties naar boven of beneden af te wijken. Bijsturen van de indicatie door de gemeente kan in principe op elk moment.
- Gunning laagdrempelig: gunning aan elke inschrijver op basis van:
  - voldoen aan minimumeisen,
  - akkoord met 'perceel',
  - een maximum tarief noemen, daaronder aanbieden mag mits voldoen aan alle eisen (denk aan stichting cliënt initiatieven etc)
  - eventueel plan van aanpak, referenties ed
- Vervoer dagbesteding: indien nodig opslag toekennen

Tarieven

Met name over de tarieven verschijnen al veel berichten in de media. Gemeenten zouden teveel korten op tarieven. Het doel is om reële kostprijzen te hanteren, maar het is nogal ondoorzichtig wat de huidige kostprijzen zijn. De onderbouwing is dus van groot belang. Als Doetinchem sluiten we aan bij de systematiek en onderbouwing van de tarieven in de regio:

- Het is verstandig om in de hele regio dezelfde systematiek en tariefopbouw te hanteren. Ook al is de inhoudelijke onderbouwing soms anders omdat de productdefinitie anders is.
- Tarieven moeten worden gebaseerd op reële kostprijs. Het is nogal een toer om daar achter te komen. Er is geen eenduidige informatie
- Er zijn 3 bronnen van informatie over kostprijzen:
  - NZA tarieven blijken in de praktijk maximumtarieven te zijn die Zorgkantoren hanteren. Zorgkantoor Menzis zou in de praktijk op 86% van NZA tarieven zitten.
  - KPMG onderzoek onder 30 aanbieders geeft verschillende kostprijzen aan. Dit komt ongeveer in Doetinchem neer op 71% van NZA tarieven.
  - Informatie uit Vektis-bestanden (historische kosten). De variatie in tarieven is groot, van 90% tot 75% van NZA tarieven.
- Op basis van deze kosten zijn de gewogen gemiddelde kostprijzen berekend voor de nieuwe producten.
- Aansluiten bij de regio betekent een generieke korting van 11% op de gewogen gemiddelde kostprijs doorberekenen aan de aanbieders. De 11% is de gemiddelde korting die regionaal in de meicirculaire is opgelegd. Dit is fors en de kans is groot dat er kritiek komt op deze systematiek.
- Over de tarieven kan door de aanbieders niet onderhandeld worden. Het is wel toegestaan om in te schrijven tegen een lager tarief.
- Als een aanbieder aantoonbaar kan maken dat de door ons bepaalde en in de offerteaanvraag opgenomen tarieven, meer dan 15% onder de huidige kostprijs van de

aanbieder liggen, is er een clause opgenomen in de offerteaanvraag die het mogelijk maakt om het gesprek met de zorgaanbieder aan te gaan. De raad hoeft niet opnieuw basistarieven voor hulp bij het huishouden vast te stellen.

- Voor 'HH' sluiten we aan bij huidige maximum tarieven en de onderbouwing van de inkoop van HHI vorig jaar. Ondersteuning thuis – coachen huishouden is gebaseerd op voormalige Thuisondersteuning 2013 wat net wat meer beoogde te zijn dan HH2.
- Met deze systematiek komen we prima uit met het budget

Innovatie

Deze onderwerpen zijn benoemd om i.o.m. aanbieders aan te pakken om transformatie mogelijk te maken:

- kwaliteitskader,
- ervaringen delen, evalueren, bijsturen, cultuuromslag,
- Borstlap,
- Ontwikkelen algemene voorzieningen en wijkcoöperatie,
- Beschut werken/arbeidsmatige dagbesteding, loonwaardig werk met begeleiding.